

17.05.2017.

Izvor: Akta.ba, 17.5.2017

U Bosni i Hercegovini prisutan je trend smanjenja budžetskih poticaja za privredu, pokazala je analiza poticaja u 2015. koju je danas u Sarajevu predstavio Institut za razvoj mladih Kult.

Prema rezultatima Analize, poticaji privredi u 2015. godini iznosili su nešto više od 211 miliona konvertibilnih maraka. Najviše sredstava izdvojeno je za poljoprivredu, nakon koje slijedi industrija (20,21%), usluge (19,60%), razvoj preduzetništva i obrta (10,02%), energetika (8,12%) i turizam (1,94%).

Kako bi se privreda u našoj zemlji razvijala, potrebno je da nadležne institucije osiguraju poticana sredstva, odnosno novac, a ova sredstva kako je kazala Nejra Neimarlija Roić, ekonomska stručnjakinja iz Kulta pomažu bh. privrednicima da bi modernizirali privredu, unaprijedili standarde poslovanja i povećali konkurentnost. Odnosno dobili veću konkurentnost posebno kod izvoza.

Navodi kako su radna mjesta u privredi, a ne u javnoj administraciji, te stoga kaže moramo raditi na jačanju privrede, a dodjela budžetskih poticaja samo je jedan od načina.

"Mora se intenzivnije raditi na poboljšanju ovog procesa kako bismo vidjeli efekte. Samo jaka privreda osigurat će veći broj radnih mjesta i zastaviti trend odlaska stanovništva iz BiH, posebno mladih", kazala je Neimarlija Roić.

Govoreći o rasprostranjenosti poticaja kaže kako je u FBiH dodijeljeno 47.870.240,40 KM ili 22,68 posto, u RS-u 156.956.215,00 KM ili 74,36 posto i Brčko distriktu 6.260.881,89 KM ili 2,96 posto poticaja.

U Analizi je utvrđeno i da 42 institucija ili 82,35 posto vrše praćenje implementacije na terenu, tri institucije ili 5,88 posto odgovorile su da ne prate implementaciju i šest institucija ili 11,76 posto odgovorilo je da to djelimično vrše.

Profesor Vjekoslav Domljan pojasnio je da je razlog takvog trenda što se budžet godinama smanjuje, pa tako i onaj dio za poticaje privredi jer ga vlasti ne smatraju prioritetom.

"Bitno je mjeriti učinke tih poticaja jer se oni moraju i vratiti državi. U svakoj državi ih daju i u svakoj očekuju da se vrate kroz glasove na izborima, što je normalno, ali se mora voditi računa da se vrati i državi kroz poreze a građanima kroz bolji kvalitet i nižu cijenu usluge", rekao je Domljan.

Dodao je da je elementarno u ekonomici javnog sektora da poticaj mora rezultirati povećanjem proizvodnje i smanjenjem cijene jer tada od toga imaju koristi potrošači i proizvođači, a ako do toga ne dođe onda su poticaji samo transfer iz budžeta u javne ili kvazi-privatne firme, što može biti povezano s korupcijom.

On je naveo da je najvažnije mjeriti ekonomske i fiskalne učinke poticaja, kao i ekonomsku opravdanost rashoda uopće, kako se takve stvari ne bi dešavale.

Na konferenciji je predstavljeno i 12 mjera za unaprjeđenje procesa dodjele poticaja privredi koje su identifikovane kroz Analizu, a neke od njih su da je neophodno napraviti opsežnu analizu stanja privrede i njenih realnih potreba, da je potrebno uskladiti dodjele poticaja s drugim nivoima vlasti, osigurati transparentnost procesa, fokusirati se na kvalitet projekta kojem se dodjeljuje poticaj, te povećati izdvajanja ukupnih sredstava za poticaje.

"Mala privreda ne vjeruje u poticaje, pa ne želi ni aplicirati. Takav stav rezultat je dugogodišnjeg načina dodjele poticaja od strane vlasti", poručila je Jasminka Hadžiabdić iz Saveza proizvođača jagodičastog voća u BiH.

Konferenciji su prisustvovali predstavnici privrede i privrednih komora, akademskog sektora, lokalnih zajednica iz cijele BiH, kantonalnih i entitetskih ministarstava finansija i privrede, te međunarodnih organizacija u BiH.

Konferencija je organizovana u okviru inicijative „Poslovni prostor BH“ koju Institut za razvoj mladih KULT sprovodi od 2014. godine i ulaže napore u rješavanje problema enormne nezaposlenosti.

Istraživanje je provedeno u okviru Projekta održivosti civilnog društva u Bosni i Hercegovini (CSSP), koji realizuju Centri civilnih inicijativa (CCI) i Centar za promociju civilnog društva (CPCD), a koji je podržan od Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

